

A BIZOTTSÁG 183/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE**(2013. december 20.)****a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyedi és az általános hitelkockázati kiigazítások kiszámításának meghatározásáról szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet⁽¹⁾ módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre és különösen annak 110. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) Az 575/2013/EU rendelet a hitelkockázati kiigazításokat azon hitelkockázati veszteségekre képzett egyedi és általános hitelkockázati tartalékok összegeként határozza meg, amelyek az alkalmazandó számviteli szabályozásnak megfelelően szerepelnek az intézmények pénzügyi kimutatásaiban; azonban nem állapít meg egyedi szabályokat az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások meghatározására vonatkozóan.
- (2) Szabályokat kell előírni a kizárólag a hitelkockázatokhoz kapcsolódó veszteségeket tükröző hitelkockázati kiigazítások kiszámítása során figyelembe veendő összegek meghatározására vonatkozóan. A szavatoló-tőke-követelmények meghatározását szolgáló hitelkockázati kiigazítások kiszámításának azon összegekre kell korlátozódnia, amelyek csökkentették az intézmény elsődleges alapvető tőkét.
- (3) A folyó üzleti évben az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint megjelenített, kizárólag hitelkockázathoz kapcsolódó veszteségeket akkor kell hitelkockázati kiigazításként megjeleníteni, ha az intézmény megjeleníti az elsődleges alapvető tőkére gyakorolt hatást. Ez az olyan helyzetekre vonatkozik, amikor az üzleti év során rögzített ilyen értékvesztés miatti veszteségek az év során vagy az év végén jelentkeznek az általános évközi nyereségek ellenére, és ezeket nem hagyták jóvá az 575/2013/EU rendelet 26. cikkének (2) bekezdése szerint, valamint,

ha ezeknek a hitelkockázati kiigazításként történő megjelenítése előbb gyakorolna hatást a kitettségmentékekre vagy a járulékos tőkére, mint az elsődleges alapvető tőkére. Az 575/2013/EU rendelet 36. cikkének (1) bekezdése szerinti évközi veszteségek tekintetében nem szükséges ilyen kiigazítás, amennyiben az adott cikk alapján a folyó üzleti év veszteségeit azonnal levonják az elsődleges alapvető tőkéből.

- (4) Az 575/2013/EU rendeletnek a hitelkockázati kiigazításokhoz kapcsolódó bizonyos rendelkezései kifejezetten mérlegen kívüli tételekre vonatkoznak. Ha ilyen megkülönböztetésre nem kerül sor, akkor a vonatkozó rendelkezéseket mind a mérleg szerinti, mind pedig a mérlegen kívüli tételekre alkalmazni kell.
- (5) Szabályozni kell az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint megjelenített, kizárólag hitelkockázathoz kapcsolódó azon veszteségeket, amelyek csökkentették egy intézmény elsődleges alapvető tőkét. E szabályoknak akkor kell kiterjedniük a pénzügyi eszközök értékvesztéseire és értékelési korrekcióira vagy a mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalékokra, ha ezek tükrözik a kizárólag a hitelkockázatokhoz kapcsolódó veszteségeket, és ha ezeket megjelenítik az alkalmazandó számviteli szabályozás szerinti eredménykimutatásban. Amennyiben ezek a veszteségek valós értéken értékelte pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódnak, ezeknek a szabályoknak ki kell terjedniük az alkalmazandó számviteli szabályozás értelmében értékvesztésként megjelenített összegekre vagy a hasonló kiigazításokra is, feltéve, hogy azok tükrözik egy eszköz vagy egy eszköz portfólió-állományának hitelminőségében bekövetkező értékvesztéshez kapcsolódó veszteségeket. Ebben a szakaszban nem indokolt más olyan összegek szabályozása, amelyek nem jelentik egy pénzügyi instrumentum értékvesztését az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint, vagy nem tükröznek hasonló természetű koncepciót, még akkor sem, ha ezek a változások hitelkockázati összetevőt is tartalmazhatnak.
- (6) A számítás teljes hatókörének biztosítása érdekében szükséges, hogy az 575/2013/EU rendelet 110. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében felsorolt célok szempontjából figyelembe vehető minden összeget az általános hitelkockázati kiigazítások (általános hitelkockázati kiigazítások) vagy az egyedi hitelkockázati kiigazítások (egyedi hitelkockázati kiigazítások) kiszámításához kell hozzárendelni.

⁽¹⁾ HL L 176., 2013.6.27., 1. o.

- (7) Az egyedi hitelkockázati kiigazítások kiszámításába bevonható összegek azonosításával kapcsolatban az 575/2013/EU rendelet csak azt a feltételt szabja, hogy az egyedi hitelkockázati kiigazítások nem vonhatók be a járulékos tőkébe a hitelkockázatra vonatkozó sztenderd módszer alapján az 575/2013/EU rendelet 62. cikkének c) pontja szerint. Ezért az egyedi hitelkockázati kiigazításokba, illetve az általános hitelkockázati kiigazításokba bevonandó összegek megkülönböztetését a járulékos tőkébe bevonható források azonosításának feltételeivel összhangban kell szabályozni.
- (8) Az 575/2013/EU rendelet végrehajtja a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság bankokra vonatkozó harmadik nemzetközi szabályozási keretrendszerének ⁽¹⁾ (a továbbiakban: Bazel III), nemzetközileg elfogadott standardjait. Ennélfogva a hitelkockázati kiigazításokra vonatkozó megfelelő szabályoknak is összhangban kell lenniük a Bazel III. keretrendszerrel, mely szerint az egyedi hitelkockázati kiigazítások, illetve az általános hitelkockázati kiigazítások közötti különbségtétel egyik kritériuma az kell, hogy legyen, hogy az általános céltartalékok vagy az általános hitelvesztésre képzett tartalékok „szabadon rendelkezésre álljanak a később jelentkező veszteségek fedezésére”. A Bazel III szerint a jövőbeli, jelenleg nem azonosított veszteségekre tekintettel fenntartott céltartalékok vagy hitelvesztésre képzett tartalékok szabadon felhasználhatók a hitelkockázatból eredően később jelentkező veszteségek fedezésére és ezért bevonhatók a járulékos tőkébe. Ezen felül, az általános hitelkockázati kiigazítások kiszámításába bevont összegeknek ütemezés és összeg vonatkozásában teljes mértékben és folyamatosan rendelkezésre kell állniuk e veszteségek fedezésére a cég felszámolásakor, hogy fizetési képesség esetén a tőke képes legyen a veszteségviselésre, mielőtt a betétesek veszteséget szenvednének.
- (9) Ezen a területen lehetővé kellene tenni, hogy a szabályok az alkalmazandó számviteli szabályozástól függetlenül alkalmazhatók legyenek. Ugyanakkor annak érdekében, hogy az intézmények képessé váljanak az alkalmazandó számviteli szabályozáson belül egységes módon különbséget tenni az egyedi hitelkockázati kiigazítás és az általános hitelkockázati kiigazítás között, a hitelkockázati veszteségek kezelésére vonatkozó kritériumokat a hitelkockázati kiigazítás valamennyi típusára vonatkozóan biztosítani kell. Bár az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint megjelölt, kizárólag hitelkockázatokhoz kapcsolódó veszteségek kezelése ezeknek a feltételeknek a teljesítésétől függ, ezen összegek nagy többsége általában az egyedi hitelkockázati kiigazítások körébe sorolandó, figyelemmel az általános hitelkockázati kiigazítások feltételeinek korlátozó jellegére.
- (10) A nemzetközi számviteli standardok azonban felülvizsgálat alatt állnak, ami szükségessé teheti az egyedi hitelkockázati kiigazítások és az általános hitelkockázati kiigazítások közötti különbségtétel kritériumainak módosítását. A jelenleg folyó, különösen az értékvesztési
- modellekre vonatkozó megbeszélések fényében korainak tűnik ezt a modellt a hitelkockázati kiigazítások kritériumai között feltételezni.
- (11) Az 575/2013/EU rendelet előírja az egyedi hitelkockázati kiigazítás azonosítását egy egyedi kitétség tekintetében. Ezért szükséges dönteni arról, hogyan kezelik azokat az egyedi hitelkockázati kiigazításokat, amelyek egy egész kitétségcsoport hitelkockázatához kapcsolódó veszteségeket tükröznek. Arról is szükséges továbbá dönteni, hogy az egyedi hitelkockázati kiigazításokat a csoport mely kitétségére/kitétségeire, és milyen terjedelemben szerepeltetik. Az ilyen egyedi hitelkockázati kiigazításokból eredő ezen összeg részeinek a csoport kitétségeihez való hozzárendelését a kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel arányosan kell elvégezni. E célból a kitétségértékeket az egyedi hitelkockázati kiigazítások figyelembevétele nélkül kell meghatározni.
- (12) Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerinti nemteljesítés meghatározása céljából csak azon egyedi hitelkockázati kiigazítások bevonása szükséges, amelyeket egyedileg egyetlen kitétséghez vagy egyetlen kötelezettséghez rendelnek hozzá, és nem kell bevonni azokat az egyedi hitelkockázati kiigazításokat, amelyek az egész kitétségcsoportokhoz rendelt egyedi hitelkockázati kiigazítások nem azonosítják az olyan csoportokhoz tartozó kitétségek kötelezettségeit, ahol nemteljesítés történt. Különösen egy egyedi hitelkockázati kiigazítás fennállása egy kitétségcsoport tekintetében nem indokolja olyan következtetés levonását, hogy az e csoportokhoz tartozó valamennyi kötelezett vagy kitétség vonatkozásában nemteljesítések történtek.
- (13) Szükséges az, hogy az intézmények képesek legyenek annak bemutatására, hogyan használják az egyedi hitelkockázati kiigazítások és az általános hitelkockázati kiigazítások közötti különbségtétel kritériumait az alkalmazandó számviteli szabályozás összefüggésében. Ezért az intézményeknek ezt a folyamatot dokumentálniuk kell.
- (14) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottságnak benyújtott szabályozási technikaistandard-tervezeteken alapul.
- (15) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációkat bonyolított le az e rendelet alapját képező szabályozási technikaistandard-tervezetokről, elemezte az esetlegesen kapcsolódó költségeket és hasznokat az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 10. cikke szerint, továbbá kikérte az 1093/2010/EU rendelet 37. cikkével összhangban létrehozott banki érdekképviseleti csoport véleményét,

⁽¹⁾ http://www.bis.org/publ/bcbs189_dec2010.pdf

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1093/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az általános és egyedi hitelkockázati kiigazítások azonosítása az 575/2013/EU rendelet 111., 159., 166., 167., 168., 178., 246. és 266. cikke alkalmazásában

(1) E rendelet alkalmazásában az intézmény által az általános és az egyedi hitelkockázati kiigazítások kiszámításába bevonandó összegek megegyeznek azon összesített összeggel, amennyivel csökkentették egy intézmény elsődleges alapvető tőkéjét annak érdekében, hogy tükrözzék a kizárólag a hitelkockázathoz kapcsolódó veszteségeket az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint, és amelyeket ilyenként jelenítettek meg az eredménykimutatásban, tekintet nélkül arra, hogy ezek értékvesztésből, értékelési korrekciókból vagy mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalékokból erednek.

Az első albekezdésnek megfelelően kapott bármely olyan összeg, amelyet az üzleti év során megjelenítettek, csak akkor vehető figyelembe az általános és az egyedi hitelkockázati kiigazítás kiszámításában, ha a megfelelő összeget levonták az intézmény elsődleges alapvető tőkéjéből, vagy az 575/2013/EU rendelet 36. cikkének (1) bekezdésével összhangban, vagy az említett rendelet 26. cikkének (2) bekezdése szerint jóvá nem hagyott évközi nyereség vagy év végi nyereség esetén az elsődleges alapvető tőke azonnali megfelelő csökkentésével a szavatoló tőke meghatározása érdekében.

(2) Az (1) bekezdésben említett összegeket szerepeltetni kell az általános hitelkockázati kiigazítás intézmény általi kiszámításában, amennyiben ezek mindkét alábbi feltételnek megfelelnek:

- a) azok ütemezés és összeg vonatkozásában szabadon és teljes mértékben hozzáférhetőek a még fel nem merült hitelkockázati veszteségek fedezésére;
- b) azok tükrözik a kitétségszoporthoz azon hitelkockázati veszteségeit, amelyek tekintetében az intézmény jelenleg nem rendelkezik bizonyítékkal arra nézve, hogy bekövetkezett-e veszteséget okozó esemény.

(3) Az (1) bekezdésben említett összes egyéb összeget az egyedi hitelkockázati kiigazítás kiszámításában kell szerepeltetni.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek való megfelelés esetén az intézménynek a következő veszteségeket kell szerepeltetnie az általános hitelkockázati kiigazítás kiszámításában:

- a) a korábbi években tapasztalt magasabb átlagos portfólióvesztés fedezése céljából megjelenített veszteségek, annak ellenére, hogy jelenleg nincs bizonyíték a múltban tapasztalt ilyen veszteségi szintre utaló veszteséget okozó eseményekre;

- b) azok a veszteségek, amelyekre nézve az intézménynek nincs tudomása hitelminőség romlásról a kitétségszoporthoz tekintetében, de ahol a múltbeli tapasztalatok alapján fennáll a nemfizetés bizonyos mértékű statisztikai valószínűsége.

(5) Az intézménynek a következő veszteségeket mindig szerepeltetnie kell a (3) bekezdésben említett egyedi hitelkockázati kiigazítás kiszámításában:

- a) a valós értéken értékelt instrumentumok eredménykimutatásában megjelenített veszteségek, amelyek az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint hitelkockázati értékvesztést jelentenek;
- b) olyan jelentős egyedi kitétséget vagy kitétségeket érintő, jelenlegi vagy múltbeli események eredményeként jelentkező veszteségek, amelyek egyedileg nem jelentősek, és amelyeket egyedileg vagy együttesen elemeznek;
- c) azok a veszteségek, amelyek tekintetében a jelenleg megfigyelhető adatok alapján kiigazított múltbeli tapasztalat arra utal, hogy a veszteség bekövetkezett, de az intézmény számára még nem ismert, melyik egyedi kitétség szenvedte el e veszteségeket.

2. cikk

Kitétségszoporthoz tartozó egyedi hitelkockázati kiigazítások hozzárendelése a csoporton belüli kitétségekhez

(1) Amennyiben az egyedi hitelkockázati kiigazítás egy egész kitétségszoporthoz kapcsolódó veszteségeket tükröz, az intézménynek kötelesek ezt az egyedi hitelkockázati kiigazítást a kockázattal súlyozott kitétségi összegek arányában hozzárendelni a csoport valamennyi egyedi kitétségéhez. Ennek céljából a kitétségértékeket az egyedi hitelkockázati kiigazítások figyelembevétele nélkül kell meghatározni.

(2) Teljesítő kitétségszoporthoz tekintetében az 575/2013/EU rendelet 159. cikkében említett várható veszteségösszegek kezelésére az intézménynek nem kötelesek egy egyedi hitelkockázati kiigazítást a csoport egyes kitétségeihez hozzárendelni.

(3) Ha egy egyedi hitelkockázati kiigazítás egy kitétségszoporthoz kapcsolódik, amelynek hitelkockázati szavatoló-tőke-követelményeit részben a sztenderd módszer, részben pedig a belső minősítésen alapuló módszer alapján számították ki, akkor az intézménynek ezt az egyedi hitelkockázati kiigazítást az egyes módszerek hatálya alá tartozó kitétségszoporthoz a csoport kockázattal súlyozott kitétségi összegeinek arányában kell hozzárendelnie, mielőtt alkalmazná az (1) és (2) bekezdésben említett lépéseket. Ennek érdekében a kitétségértékeket az egyedi hitelkockázati kiigazítások figyelembevétele nélkül kell meghatározni.

(4) Az egyedi hitelkockázati kiigazításoknak a kitettségekhez történő hozzárendelésekor az intézmények gondoskodnak arról, hogy egy adott részt ne rendeljenek hozzá kétszer különböző kitettségekhez.

3. cikk

Hitelkockázati kiigazítások kiszámítása a kittségérték meghatározása céljából az 575/2013/EU rendelet 111., 166., 167., 168., 246. és 266. cikke szerint

A kittségértéknek az 575/2013/EU rendelet 111., 166–168., 246. és 266. cikke szerinti meghatározása céljából az intézményeknek az egy kittséghez kapcsolódó egyedi hitelkockázati kiigazításokat mint ezen egyedi kittség egyedi hitelkockázati kiigazításának összegeit, vagy mint az ehhez kittséghez az intézmény által a 2. cikk szerint hozzárendelt egyedi hitelkockázati kiigazítások összegeit kell kiszámítaniuk.

4. cikk

Az általános és egyedi hitelkockázati kiigazítások kiszámítása a várható veszteségértékek kezelése céljából az 575/2013/EU rendelet 159. cikkével összhangban

(1) A várható veszteségértékeknek az 575/2013/EU rendelet 159. cikke szerinti kezelése céljából a várható veszteségértékek kezelésébe tartozó kitettségekhez kapcsolódó teljes általános hitelkockázati kiigazításokat az intézmény úgy számítja ki, hogy az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 110. cikkének (3) bekezdése szerint besorolt – az e rendelet 1. cikke szerint általános hitelkockázati kiigazításként azonosított – összegeket összesíti.

(2) A várható veszteségértékeknek az 575/2013/EU rendelet 159. cikke szerinti kezelése céljából a várható veszteségértékek kezelésébe tartozó kitettségekhez kapcsolódó teljes egyedi hitelkockázati kiigazítás kiszámítása az alábbi a) és b) pontokban meghatározott összegek összeadásával történik a nemteljesítő kitettségek kivételével:

a) az 1. cikk szerint egyedi hitelkockázati kiigazításként azonosított olyan összegek, amelyek egyetlen kittség hitelkockázatához kapcsolódnak;

b) az 1. cikk szerint egyedi hitelkockázati kiigazításként azonosított olyan összegek, amelyek egy kittségcsoport hitelkockázatához kapcsolódnak, és amelyek hozzárendelése a 2. cikk szerint történt.

(3) Egy nem teljesítő kittséghez kapcsolódó összes egyedi hitelkockázati kiigazítást mint ezen egyedi kittség valamennyi egyedi hitelkockázati kiigazításának összegét, vagy mint az ehhez a kittséghez az intézmény által a 2. cikk szerint hozzárendelt egyedi hitelkockázati kiigazítások összegeit kell kiszámítani.

5. cikk

Az egyedi hitelkockázati kiigazítások kiszámítása a szavatolóőke-követelményekhez az 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti nemteljesítés meghatározása céljából

Az 575/2013/EU rendelet 178. cikke szerinti nemteljesítés meghatározása céljából az egyedi hitelkockázati kiigazításokat egy valamely egyedi kittség vagy egyetlen kötelezett hitelkockázatához kapcsolódó egyedi hitelkockázati kiigazítások összegként kell kiszámítani.

6. cikk

Dokumentáció

Az intézmények kötelesek dokumentálni az általános hitelkockázati kiigazítások és egyedi hitelkockázati kiigazítások azonosítását és kiszámítását.

7. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 20-án.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO